

Derde Internationale Pro Silva Congres

Pro Silva Nederland is lid van Pro Silva Europa. In NBT artikelen van de afgelopen jaren, zoals het artikel van Dirk Maas: Pro Silva: europaes samenwerkingsverband (nr 3- 1997) en Natuurvolgend bosbeheer: ecologische en economische duurzaamheid, Verslag Pro Silva Congres van Bart Nyssen (nr 4 - 1997), krijgt u een goede indruk van de Europese Pro Silva activiteiten. Dat zullen we in deze artikelenreeks niet over doen. Wel willen we even stil staan bij het derde internationale Pro Silva Congres dat in juni dit jaar in Hannover is gehouden. Jaap Kuper doet in het kort verslag van deze bijeenkomst.

Pro Silva Europa organiseerde van 2 tot 7 juni 2000 in Fallingbomel in Nedersaksen haar derde internationale congres. Het congres werd bijgewoond door ruim vijfhonderd deelnemers afkomstig uit vrijwel alle Europese landen. De congresgangers besteedden twee volle dagen aan het aanhoren van voordrachten, en twee dagen werden in het bos doorgebracht. De laatste dag werd Expo 2000 in Hannover bezocht.

Het congres voerde als thema: duurzaamheid in tijd en ruimte. Daartoe werden op de eerste dag het Europese bosbeleid, het 'Löwe' -bosbeleid van Nedersaksen en het bosbeleid in de Duitse ontwikkelingssamenwerking ten tonele gevoerd, om maar weer eens aan te geven hoe sterk duurzaamheid met verantwoord bosbeheer is verstrengd. Aansluitend daarop richtten sprekers zich op duurzaamheid in de geïndustrialiseerde en urbaniserende samenleving. Het ging daarbij om het welbevinden van mensen, om energie, om biodiversiteit en

het milieu. Tenslotte werd op de eerste dag tijd ingeruimd voor duurzaam toerisme, en verantwoord investeren in een duurzame maatschappij in de toekomst. De tweede dag van voordrachten richtte zich op voorbeelden uit de praktijk in Slovenië (lessen uit maagdelijk en uit vernietigd bos), Roemenië (oerbos als referentie), Italië (het voorbeeld Trentino), Frankrijk (van hakhout naar Pro Silva), Groot-Brittannië (diversificatie van naaldbos), Denemarken (van heidebebossing naar Pro Silva), Finland (Pro Silva in de boreale zone) en Duitsland (het voorbeeld Stauffenburg). Een voordracht gewijd aan EU-beleid paste daar wat minder bij.

De eerste excursiedag vond plaats in de Noord-Duitse laagvlakte. Het algemene thema was: Van heidebebossing en gelijkjarigheid naar Pro Silva bossen. Deelthema's waren: successie van heide naar bos (in Sellhorn), Pro Silva in particulier bos (bij Von Nesselrode), omzetting van gelijkjarig bos naar Löwe-bos (in Knesebeck), en: bos in progressieve evolutie naar Pro Silva beheer (in Erdmannshausen). De tweede excursie dag leidde

naar het Nedersaksische bergland, met als algemeen thema: Van overgeëxploiteerd bos via gelijkjarigheid naar Pro Silva bos. Deelthema's waren: conversie van gelijkjarig gemengd bos naar 'Löwe'-bos (in Grünenplan), beuk met 'edelloofhout' op kalkbodems (in Bovenden), bijsturing van bos naar Nationaal Park doelstellingen (in de Harz), en nogmaals: bos in progressieve evolutie naar Pro Silva beheer (deze keer in Stauffenburg).

Zoals van onze Duitse collega's verwacht mocht worden werd het een grondig voorbereid en goed georganiseerd congres. Vooral de excursies waren boeiend, met mooie bosbeelden, en soms constructieve discussies. De thematiek van de dagen met lezingen zat op zich goed in elkaar, maar de samenhang ging verloren door de overdadigheid van gesproken woorden. Twee dagen voordrachten is wat veel van het goede, zeker als er lezingen bij zijn die driekwartier en langer duren, en dan nog vaak zonder visuele ondersteuning. Tien voordrachten op één dag is op zich natuurlijk al moeilijk verteerbaar. Je wordt dan de wandelgangen ingedreven. In de wandelgangen vertoonden zich veel bekende gezichten, maar gelukkig nog meer onbekende: het Pro Silva gedachtegoed vindt een steeds bredere voedingsbodem. De volgende (kleinschalige) bijeenkomst van Pro Silva Europa zal in 2001 in Tjechië plaatsvinden. Daar zal worden vastgesteld wanneer en waar het vierde internationale congres zal worden gehouden.